

3. nedelja med letom
NEDELJA BOŽJE BESEDE – SVETEGA PISMA
26. januar 2020

Iz 8,23–9,3; Ps 27,1.4.13-14; 1 Kor 1,10-13.17; Mt 4,12-23

Ali lahko Božja beseda navdušuje tudi danes?

Bilo je pred leti, ko sem v bil knjigarni v bližnjem mestu priča zanimivemu prizoru. V knjigarno so prišle tri dijakinje in že s samim prihodom vzbudile pozornost, saj so se potihoma pogovarjale in se venomer ozirale proti vhodnim vratom, tako da je bilo očitno, da pripravljajo nekakšno presenečenje. S knjižne police so vzele knjigo, jo plačale in položile v darilno vrečko ter čakale. Končno je prišla njihova prijateljica, ki je očitno imela rojstni dan, in dekleta so ji izročila darilno vrečko s knjigo. Dekle je seglo vanjo in zgodilo se je to, kar smo lahko vsi v knjigarni slišali in tudi videli. V rokah je držala Sveto pismo in vsa vesela poskakovala, poljubljala knjigo in ob tem govorila: »Moje Sveto pismo, moje Sveto pismo!« ter objemala prijateljice, ki so ji očitno izpolnile srčno željo. Prizor izpred nekaj let me še vedno prevzame, ko vzamem v roke Sveto pismo. Navdušuje me in mi prebujata vprašanja. O njih želim razmišljati skupaj z vami, dragi prijatelji Božje besede, na nedeljo Svetega pisma 2020.

Navdušenje nad Božjo besedo

Ali Božja beseda lahko navduši tudi danes? Lahko navduši tako, kakor je navdušila dekleta iz uvodne zgodbe? Odgovor morda ni tako enoznačen, kot bi si želeli. Vemo, da si mnogi, ki se deklarirajo za kristjane, kakor sami povedo, s Svetim pismom oz. Božjo besedo niso najbolj domači. Nekaterim ostaja dan in noč zaprta, nekateri jo sicer občasno berejo, a jih očitno ne nagovori. Nekateri jo odložijo že pri tretji Mojzesovi knjigi, rekoč, da je preveč krvava. To je le nekaj razlogov, da Božja beseda sameva in čaka, da se ji približamo. Mnogi so celo prepričani, da je Sveto pismo knjiga za poznavalce, morda samo za duhovnike. Kolikšno je pri tem še navdušenje? Poglejmo, kako je bilo na samem začetku Jezusovega oznanjevanja.

V današnjem evangeliju (Mt 4,12-23) evangelist Matej opiše začetek Jezusovega javnega delovanja, ko oznanja, da je prišel čas spreobrnjenja in prihoda nebeškega kraljestva. Jezus najprej pokliče prve štiri učence. Vsi štirje, takrat še ribiči, so ob srečanju z Jezusom in ob njegovem klicu začutili silno navdušenje in gotovost ter so bili v trenutku pripravljeni zapustiti vse svoje in oditi za njim. Dogodek, ki navdušuje s svojo preprostostjo. Poklic se je zgodil na njihovem delovnem mestu, in tudi nam se postavlja vprašanje, kakšen je naš odgovor na Jezusov klic. Že pri krstu smo vstopili v odnos z njim. Takrat so nas sicer starši in botri položili v Božje naročje, a z leti smo vedno bolj razumevali, kdo je Jezus, in njegov glas je bil vedno bolj jasen, njegovo vabilo »Hodi za menoj« pa vedno bolj izzivalno. Kakšen je moj odgovor?

O navdušenju nad Božjo besedo pripoveduje tudi že Stara zaveza. Izraelci so ob vrnitvi iz babilonskega suženjstva ponovno odkrili Postavo in se enodušno zbrali ob njej (Neh 8,1). Ob

branju te svete knjige so njihova ušesa obrnjena proti knjigi postave (v. 3) v zavedanju, da je v tej knjigi mogoče odkriti tudi smisel dogodkov, ki so jim pričali sami. Ob spoznanju bogastva Božje besede, ki so jo zdaj slišali, je ljudstvo jokalo (v. 9), a jok se je spremenil v radost in obhajali so praznik v velikem veselju (v. 12).

Rešencem iz babilonske sužnosti je torej bila oznanjena Božja beseda, zapisana v Postavi, in umeli so besede, ki so jih slišali, ter se veselili velikih Božjih del, ki jih je Bog storil zanje. Izvir veselja je oznanilo, da njihov Bog ni nekje daleč, ampak je bil in je vedno blizu, čeprav tega niso vedeli. Spoznanje, da je Bog vodnik mojega življenja, da je ob meni, da me pozna, da mi je za odrešenje dal svojega Sina, je začetek tega veselja.

Tudi mi smo na poseben način podobni tem rešencem iz babilonske sužnosti, saj tudi nas Bog rešuje iz suženjstva lastnih zablod in stranpoti od Njega, in samo »obrtni je treba ušesa« in slišati ta Božji glas, ki nas vabi. Le kdo se tega ne bi veselil! »Veselite se v Gospodu zmeraj; ponavljam vam, veselite se.« (Flp 4,4)

Božja beseda gradi občestvo

Dogodek iz knjigarne nam ponuja poleg navdušenja nad Božjo besedo razmislek, kako Božja beseda danes gradi občestvo. Več kot očitno je, da so ta dekleta brala Sveto pismo, da jih je Božja beseda še tesneje povezala in da je v tistem trenutku to malo občestvo postalo živa priča, kako Božja beseda povezuje. Bilo nas je več v tem prostoru, in občestvenost deklet s Svetim pismom v rokah je nagovorila mnoge, ki so ta prizor videli. A človeško občestvo je lahko zelo krhko, na kar opozarja apostol Pavel v svojem prvem pismu Korinčanom. V berilu tarna nad nesoglasjem in razdeljenostjo v skupnosti. Kaj se je zgodilo v tem mestu, potem ko jim je oznanil Jezusa Kristusa, križanega in od mrtvih vstalega? Na površje so stopali posamezniki in skupnost se je razdelila. Pavel poseže vmes z oznanilom o križanem Kristusu. Samo ob njem se lahko občestvo ponovno poveže.

Razmere v Cerkvi so danes zelo podobne tistim v Korintu. Skoraj na vsakem koraku najdemo koga, ki ponuja svoj nauk. Če se pustimo ujeti v te pasti, smo kot »ljudstvo, ki hodi v temi«, in treba je »pogledati v to veliko luč, da nad prebivalci v deželi smrtne sence zasije luč, ki je Jezus« (prim. Iz 8,16).

Današnja Božja beseda nam torej sporoča, da je ta velika luč v deželi smrtne sence že vzšla in zasijala na križu; da je nebeško kraljestvo že tukaj med nami in da smo kakor nekoč Peter, Andrej, Jakob in Janez tudi mi poklicani, da vsak na svojem delovnem mestu veselo živimo Jezusov klic in smo njegove priče v času, ki nam je odmerjen, ter tako skupaj gradimo Kristusovo skrivnostno telo, ki je Cerkev.

Pred nami je še polnih 11 mesecev tega leta, in nedelja Svetega pisma, ki jo bomo po naših župnijah praznovali tako ali drugače, nam daje še dovolj časa, da v letu 2020 naredimo nadvse potreben premik in »odrinemo na globoko« (prim. Lk 5,4), da bo Božja beseda postala naš vsakdanji kruh. Sam se bom vedno znova vračal k dogodku iz uvodne zgodbe in rad bi, da bi si

tega otroškega navdušenja nad Božjo besedo želeli prav vsi, kajti prav te otroške vere (prim. Mr 10,11) in zaupanja v moč Božje besede vam vsem želim ob obhajanju nedelje Svetega pisma.

Za biblično gibanje

Martin Mrzdovnik

(Iz 8,23–9,3; Mt 4,12-23)

Odlomek iz knjige preroka Izaija, ki ga poslušamo v prvem berilu, napoveduje konec mračne sedanjosti, v kateri se nahaja galilejska dežela. Pesti jo huda lakota kot posledica vojne, padli so pod krutega zavojevalca, ljudje se klatijo naokrog v iskanju uborne hrane, preklinjajo kralja, ki jih ni znal rešiti, z njim pa tudi Boga. Nikjer ne najdejo znamenja upanja; vse je sama tema in stiska in nadloga.

V to brezupno stanje pa Izaija prinese oznanilo luči in veselja, kajti blizu je osvoboditev in njihov jarem hlapčevanja se bo zlomil. Oznanilo je eno samo prekipevajoče veselje. Tako se radujejo ob žetvi, ki jim zagotavlja, da ne bodo lačni, in po uspešni bitki, ko jim v naročje pade obilen plen. To je nekaj povsem drugega kakor jarem tlačanstva in trda priganjačeva palica.

Na božično polnočnico poslušamo dalje, da je vzrok te nenadne spremembe rojstvo kraljevega sina v Jeruzalemu. Po njem bo Gospod izvedel veliko zmago. Cerkev je v tem besedilu prepoznala prerokbo o Jezusu iz Nazareta. Prepričana je, da le on prinaša osvobodeno in polno življenje, ker le on rešuje iz strahu in smrti.

Danes, na tretjo nedeljo v cerkvenem letu, se na preroško napoved navezuje poročilo evangelista Mateja o začetkih Jezusovega javnega delovanja. Nad isto galilejsko deželo, ki ji je nekoč zasvetila luč rešitve, zazvenijo Jezusove besede: »Spreobrnite se, kajti nebeško kraljestvo se je približalo.« (Mt 4,17)

Pa sta si davni dogodek in Jezusovo oznanjevanje zares blizu? Lahko naš duhovni pogled v Jezusovih besedah zazna veliko luč, kakršna je nekoč zasijala nad deželo smrtne sence? Je Jezusova beseda zares luč na moji življenjski poti? Ali pa me bolj očara bleščava reklam? Dovolim, da mi Jezusova beseda prodre do sklepov in mozga ter razsoja misli in namene mojega srca (Heb 4,12)? Šele takrat se bo moja misel izkristalizirala in uresničila v Bogu vsehčem dejanju. In kakšno je to? Nedvomno se nanaša na moj odnos z Bogom ter odnos do bližnjega, ki sta vsebina prve in največje zapovedi ter druge njej enake. Odnos do bližnjega je tudi vsebina dejavnosti na političnem in družbenem področju. Številni programi lajšajo stiske in zvišujejo kakovost življenja. Toda zgolj humanitarni programi sežejo le do meja življenja, ki mu gospoduje smrt. Jezusovo oznanilo pa zajema človeka v njegovi večnostni razsežnosti in mu s te perspektive osvetljuje zemeljsko življenje do vseh koticov v zasebnem in družbenem življenju. Kristjan ne more biti Jezusov učenec med štirimi stenami, v javnosti pa pogan. Bog hoče gospodovati nad mojim celotnim življenjem. Laična družba nima avtoritete narekovati Kristusovemu učencu, kako naj se odloča, ne v zasebnem ne v družbenem življenju. Zanj je v celoti merodajen Kristusov klic: »Spreobrnite se in verujte evangeliju!«

Da bi mogli uresničiti to temeljno Kristusovo zahtevo, moramo evangelij poznati. Potrebno je, da se vanj poglobljamo osebno, potrebujemo pa tudi sogovornike. V skupnem branju in pogovoru se odkrivajo vidiki, do katerih pridemo le v podeljevanju. Seveda, Jezus sam nam je zagotovil, da je, ko smo zbrani v njegovem imenu, on med nami (Mt 18,20).

To nam potrjuje dogodek iz Lukovega evangelija o dveh učencih na poti v Emavs (Lk 24,13-35). Po pokopanih sanjah o boljši prihodnosti se vračata domov. Potrta sta in razočarana, da se je Jezusova stvar tako končala. Pogovarjata se o dogodkih, ki se ne bi smeli zgoditi, in o prihodnosti, ki je ni več. Pogovor je sicer čudovita Stvarnikova iznajdba. Iz človeka izvablja to, kar je v njem že izrečeno in utemeljeno (Sokrat). V njem se ubesedi naše temeljno izkustvo sveta pa tudi Boga, kakorkoli nepopolno že je. Izkustvo teh dveh učencev je bilo zares borno in njuno spoznanje nepopolno. Tako ju je ocenil sam Jezus. In kaj je bilo pomanjkljivo? Razlage Jezusove smrti nista iskala v Svetem pismu. Povezala sta jo z le nekaj besedili in prezrla preostala, ker sta slepo sprejela prevladujoče javno mnenje, da bo Mesija – in zanj sta Jezusa imela – obnovil Davidovo kraljestvo v moči. Ob pričevanju žena in učencev, ki so videli prazen grob in slišali angelovo oznanilo o vstajenju, se nista spomnila Jezusove trojne napovedi o tem. Njuna predstava o Mesiju te različice ni predvidevala, zato jima je bilo Božje razodetje zaklenjeno. In vendar Sveto pismo pred Jezusovim prihodom pričuje, da je Abraham velik, ker je veroval, da mu Bog lahko izpolni obljubo, tudi če mu izroči sina obljube. Mojzes je velik, ker se le s palico v roki zoperstavi vladarju mogočnega kraljestva. Bogu je David bolj všeč, ko ga prosi, naj raje kaznuje njega kot ljudstvo, kakor takrat, ko pobija Filistejce. Salomon je v svojem sijaju le navidezno velik, saj že koplje jamo svojemu kraljestvu. Gospodov angel pahne ogenj od mladeničev v peči, ker so žrtvovali svoja telesa za pravo vero. Gospod je na strani svojega trpečega služabnika, ki si je naložil krivde mnogih in dal svoje življenje v daritev za greh, in mu končno da videti luč.

Mnogo takih in podobnih pričevanj o skritem in skrivnostnem Bogu Jezusova učenca nista razumela. Če bi jih, se jima Jezusova smrt in navidezni polom ne bi zdela tolikšna katastrofa. Zato je njun pogovor ostal v začaranem krogu. Vendar je Jezusu zadostoval, da je vstopil vanj in jima razsvetlil pomen Svetega pisma. Zdaj sta spoznala Boga, kakršnega si nikoli nista predstavljala. Njuno srce je zagorelo kakor nikoli prej. Nagrajena sta bila, ker sta hodila z Jezusom, čeprav sta bila nespametna in v srcu počasna za verovanje temu, kar jima je razlagal. Zasijala jima je velika luč.

Za Biblično gibanje

s. Snežna Večko

(Mt 4,12-23)

Božja Beseda nagovarja vsakega človeka, naj ji prisluhne in vstopi vanjo. Letos je vsa Cerkev kot skupnost odgovorila nanjo tudi s praznovanjem. S ponosom se naše Biblično gibanje pridružuje temu veselju. Prisluhnilo bomo pogovoru učencev na poti v Emavs in Jezusovemu povabilu bratom, naj mu sledijo.

Z Janezovim krstom nastopi razglašenje Boga: razodetje Jezusa kot Božjega Sina. (3,17) Bog se je s sestopom na zemljo povsem povzel v Njem, da bi človeka po tavanju spet prižehl na svoje srce. S tem je demonu, ki je poskušal še z zadnjimi zvijačami prevzeti človeka, to onemogočil. Božji Sin ga spregleda, *s poberi se dá* tudi ob naslednjih poskusih zalezovanja njegovim sledilcem pogum in moč (prim. Rim 1,16), da se mu uprejo. Tako tudi Cerkev po Jezusovem odhodu k očetu v Njegovem imenu krščuje nove privržence z Duhom in ognjem ter jih oboroži s ščitom vere (prim. Ef 6,16).

S potopitvijo v jordansko vodo se je Jezus pripravil na oznanjevanje Božjega kraljestva. Oznanilo je namreč utemeljeno na Kristusovi besedi (prim. Rim 10,17). On bo to počel z vso učiteljsko avtoriteto. Na njegovo besedo se mora pripraviti tudi vernik – z opominom na spreobrnitev – in ga sprejeti kot Gospoda. Njegova Pot gre drugam, kot so smeri sveta, obrniti se mora za Njim. Z Njim mora iti skozi vodo in kri. Odpovedati se mora tavanju po blatni dolini. Le tako bo staro minilo in nastalo novo (prim. 2 Kor 5,17).

Kafarnaum je mesto začetka Jezusovega delovanja, cilj sporočila pa nebeško kraljestvo. Z omembo preroka Izaija utemelji Novo zavezo. Kraljevanje, to neskončno hrepenenje človeštva vseh časov! Vendar uresničljivo po Njegovi besedi! Z vedenjem, da bo nekoč odšel, začne pripravljati nove sodelavce in pričevalce, ki jim bo izročil vse, kar je dal Oče tudi njemu. Svoje poslanstvo bo nadaljeval in uresničeval z vero in pričevanjem učencev. Takšno vero, ki ima svoje konkretno mesto in je živa. Vero, ki je dejavna. Ta pa je v lončenih posodah (2 Kor 4,7), krhka in šibka. Jezus ve, da ga rojaki ne bodo sprejeli velikodušno; svojega dela še ni končal, zato se napoti med pogane, v deželo smrtne sence. (4,16) Mar ni to njegovo ravnanje zagotovilo, da je hrepenenje po luči prisotno tudi tam, kjer je zemlja na videz mrtva in kjer ljudje hodijo v temi? In da v teh časih, ko se zdi dežela brez življenja, počivajo v njenih nedrih semena in kali, ki lahko porodijo življenje? Ali ni to opogumljajoče dejstvo tudi za naša občestva in našo slovensko Galilejo? Tudi za naše osebne ograjene vrtičke? Znamo tudi mi kot Izraelci živeti iz preroškosti in na njej utemeljevati svojo identiteto? Da lahko najdemo Pot in ne tavamo? Da odkrijemo Luč? Luč, ki bo razsvetlila temine naših duš in naših ognjišč?

Njegovo veselo oznanilo je namenjeno vsem, je univerzalno. Z njim se je nebeško kraljestvo le približalo, nadaljevalo pa se bo na zemlji v občestvu do Njegovega ponovnega prihoda. Poročilo navaja brate, ki jih je videl in povabil, naj hodijo za Njim. Rodovni bratje postanejo prvi člani vesoljne Jezusove duhovne bratovščine. Jezus vidi vsakega od nas, ki se v življenju pehamo za hrano in krpamo svojo razdrobljenost, in nas pokliče, ker nas pozna. Vendar se le nekateri obrnejo in gredo za Njim. Tisti poklicani, ki so nagovorjeni in se mu pridružijo, morajo potem

postati njegov Glas, njegovo Oznanjevanje, njegova Dobrota. Le ko bodo postali njegovo živo Telo, ko bodo govorili vsi isto (1Kor 1,10) in bodo delali ista dela, bodo postali oznanjevalci evangelija kraljestva, evharistična Cerkev. Prinašalci luči v deželo sence. Tako bo mrtva dežela postala dežela živih. On bo varuh naših življenj, vsi bodo videli dobroto Gospodovo. Vsem v kraljestvu bosta darovana radost in veselje. Bog kraljuje med nami. Ljudje se bodo veselili kakor ob prazniku, zlomljena bo palica zatiralcev proti tistim, ki bodo zaupali v Gospoda.

Jezus je tako po Janezovi izročitvi nadaljeval delo odrešenja, in za njim hodijo velike množice iz vseh krajev. Smo med njimi tudi mi? Lahko tudi mi v naših občestvih, v bibličnih skupinah, v Bibličnem gibanju in pri družinski molitvi potrdimo naš odgovor na Njegov klic: da ostanemo zvesti poslušalci, da izpolnjujemo krstne obljube in ostanemo vztrajni v zavezi, ki smo jo sklenili z Njim? Nedelja obhajanja Božje besede naj bo začetek naše skupne poti!

Za Biblično gibanje

Fraček Smole

Drage sestre, dragi bratje!

Na nedeljo Svetega pisma najprej pogledajmo, kam nas vodi in kaj nam govori današnji izbor odlomkov, današnja Božja beseda.

Prvo berilo je iz odlomka preroka Izaija z naslovom »Prihaja knez miru«.

V psalmu se v pesem razvije Izaijev govor o luči, v drugem berilu pa izstopa Pavlov stavek, da ga Kristus ni poslal oznanjat evangelija z modrostjo govora.

Beseda »luč«, ki sije skozi vso današnjo Božjo besedo, zasije v Matejevem evangeliju, ko Kristus začne oznanjevati z znamenitim klicem: »Spreobrnite se.«

Pojdimo po vrsti.

O preroku Izaiju pravijo, da ima »samosvoj glas«. Prav z njim lahko bolje razumemo Kristusa. Zanimiva je že razlaga njegovega imena. Izaija, hebrejsko Ješajahu, pomeni Bog je rešitev, medtem ko Jezus, hebrejsko Jehošua, pomeni Bog je odrešenje. Citat preroka Izaija, ki ga evangelist Matej izbere, ima dva poudarka: da je Jezus napovedan po preroku in da je prišel tudi za pogane. »Tema in smrtna senca« pomenita suženjstvo in trpljenje, luč pa odrešenje in veselje.

V to vstopi apostol Pavel, kot smo slišali: »Ni me namreč Kristus poslal krščevat, ampak evangelij oznanjat; in sicer ne z modrostjo govora.« Kaj naj človek doda tem Pavlovim besedam? Tudi nas Kristus pošilja oznanjat. Ko pravi »ne z modrostjo govora«, verjetno misli na oznanjevanje z zgledom. Danes ima visoka učenost na splošno vse manj veljave. Ne, ker bi ne bila potrebna, ampak ker je lakota po pristnih medosebnih odnosih tako velika. Zdi se tudi, da je vso učenost »požrl svetovni splet« in je na voljo vsakemu od nas, prenašamo pa jo kar v žepu. Toda tako kot je nekaj stoletij nazaj manjkalo znanja, saj je na primer pri nas znala brati zgolj polovica ljudi, danes primanjkuje odnosov. Rečemo lahko, da smo danes »odnosno« nepismeni.

Pogovarjati se s kom pomeni biti z njim v odnosu, to pa pomeni najosnovnejšo lastnost ljudi. To je temelj, na katerem lahko zgradimo tisto, po čemer smo najbolj Bogu podobni, to je ljubezen. In o tem govori geslo nedelje Svetega pisma, »Pogovarjala sta se«, ki je iz 24. poglavja Lukovega evangelija, poglavja, v katerem je Jezus učil učenca in jima govoril, »kar je napisano o njem v vseh Pismih«.

Vnovič imamo dvojno sporočilo: Jezus tudi nam govori skozi preroke in je z nami na poti, pridruži pa se nam, ko imamo odnos z drugim, kar pogovor pravzaprav pomeni.

Če se vrnemo k današnji Božji besedi, Pavel preseneti z besedami, da ga Jezus ni poslal oznanjat z modrostjo govora, saj ga vendar poznamo po izjemnih pismih. Njegovo misel bi lahko brali v luči neke druge njegove misli, ko v pismu Filipljanom piše, da »ni imel za plen, da je enak Bogu«. Tako tudi Pavel svoje modrosti in pisateljske žilice ni imel za plen, da bi se z njima bahal, ampak za dar, ki se mu je mirno odpovedal, ko je moral biti v prvi vrsti zgolj človek bližnjemu.

In to je tudi tisto, kar odmeva od časov Kristusovega Jeruzalema kot večno navodilo: »Spreobrnite se.« Spreobrnimo se od ekranov k našim bližnjim, od telefonov k sočloveku. Pristnega odnosa s sočlovekom ne moremo vzpostaviti s pomočjo tehnologije, ker smo mi lastniki teh naprav in tako lahko mi odločamo, kdo in kdaj bo vstopal v odnos z nami. V resničnem življenju pa odnosa ne moreš vklopiti ali izklopiti, v njem moraš vztrajati, tudi ko je težko. Seveda lahko koga preprosto »izklopiš iz odnosa«, ampak to od nas zahteva ogromno energije in to zmorejo le redki. Pod težo bremena se sčasoma vzpostavi vsaj nekakšna komunikacija, skozi katero se sogovornika uči, kako biti v odnosu tudi takrat, ko je težko.

Veliko bolje, kot zmorem sam, je v zapisu, ki izvrstno povzema današnjo Božjo besedo, povedal Ignacij Antiohijski: »Bolje je molčati in biti kakor govoriti in ne biti. Lepo je učiti, če tisti, ki govori, to tudi dela. [...] Kdor ima Jezusovo besedo, more v resnici slišati tudi Njegovo tišino, da bo popoln:

S tem, kar govori, bo delal, in spoznan bo po tem, o čemer molči.«

Amen.

Za Biblično gibanje

Tadej Sadar

